

Wilsele

Vuntpad Lijnloperspad

Programma van Maatregelen
2023A87 en 2023F171

leuven

Gemotiveerd advies

1. Volledigheid onderzoek

Het bureauonderzoek is volledig. Op basis van het bureauonderzoek werd vastgesteld dat er gezien de locatie in het landschap kans is dat er zich een archeologische site in de ondergrond bevindt. Er bestaat een kans dat er zich delen van een gedempte gracht van een laatmiddeleeuwse walgrachtsite in de ondergrond bevindt.

Omwille van de te beschermen bomen, technische uitvoerwijze van de werken en vrij beperkte impact van de geplande werken, wordt rechtstreeks overgegaan naar een werfbegeleiding, een vorm van de archeologische opgraving.

2. Impactbepaling

De geplande werken zullen een vernietigende impact hebben ter hoogte van het aan te leggen fietspad en de wintertalud tot 75cm en ca. 1,20m onder maaiveld. Het gaat om vrij smalle stroken (respectievelijk 4m en 1m).

Een eventuele archeologische site kan door deze werken bedreigd worden.

3. Vervolgonderzoek

Zoals de Code Van Goede Praktijk versie 4.0 aangeeft, volgt na een fase in het vooronderzoek geen verder vooronderzoek (met of zonder ingreep in de bodem), indien op basis van het reeds uitgevoerde vooronderzoek voldoende informatie gegenereerd is om een archeologienota op te maken die de noodzaak voor een archeologische opgraving staft én een plan van aanpak hiervoor biedt.

Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat er mogelijk een archeologisch waardevolle site in de bodem zit en dat deze bedreigd wordt door de geplande werken. Extra vooronderzoek zou enkel nodig zijn om de bewaringstoestand van de site te kunnen registreren om een passend plan van aanpak op te maken. Dit vooronderzoek zou ingrijpend zijn voor de aanwezige te behouden houtkant (bomen en struiken) en uitgevoerd moeten worden onder toezicht van een boomdeskundige. De kosten wegen niet op tegen de baten. Omdat de technische uitvoeringswijze van de werken (boomdeskundige) een opgraving niet mogelijk maken, zal een werfbegeleiding moeten uitgevoerd worden. Het is mogelijk om hiervoor een adequaat plan van aanpak op te maken zonder vooronderzoek.

Verder vooronderzoek is niet nodig, er kan rechtstreeks overgegaan worden naar een werfbegeleiding.

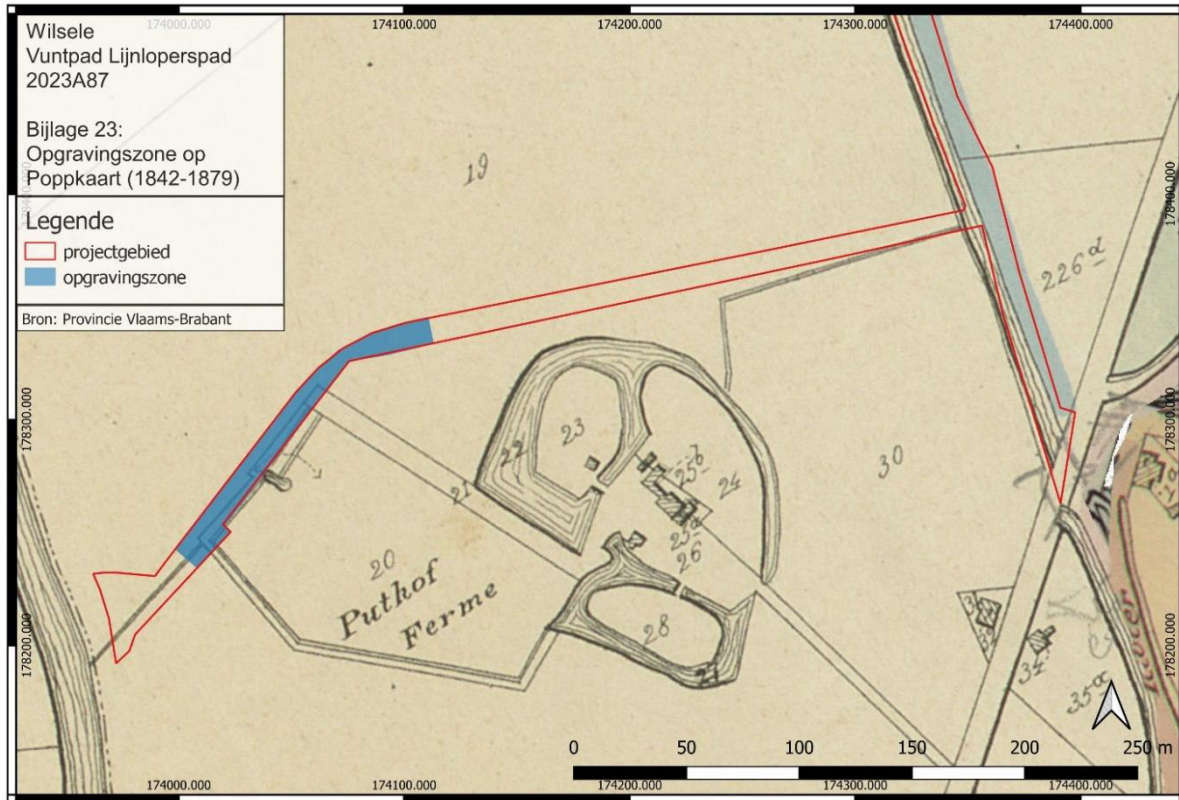
3.1. Werfbegeleiding

Omdat een proefsleuvenonderzoek niet opportuun is, wegens de te beschermen houtkant, wordt rechtstreeks overgegaan naar een opgraving van de te verwachten middeleeuwse gracht. Omwille van de technische uitvoerwijze van de werken, met een boomdeskundige en bescherming van de wortels, zal het gaan om een werfbegeleiding van de zone van de gracht. De archeoloog die de werken begeleidt, bepaalt de diepte van het vlak en stuurt de kraanmachinist of persoon die de uitgravingen uitvoert aan. Er worden zo'n groot mogelijke vlakken in één keer aangelegd (als de technische uitvoerwijze dit toelaat), om de gracht zo goed mogelijk in vlak te kunnen registreren.

De uitgravingen kunnen niet starten als de archeoloog niet aanwezig is. De archeoloog dient dus ruimschoots op voorhand verwittigd te worden. De zone wordt onderzocht tot op de verstoringsdiepte. Indien er zich een archeologisch spoor bevindt op het contactvlak van de verstoringsdiepte, wordt dit spoor onderzocht tot verstoringsdiepte + 30cm. Er wordt voldoende aandacht besteed aan aflijning van eventuele gracht in vlak en aan de profielen. Vondsten worden gerecupereerd en stalen worden genomen met het oog op datering van dempingslagen of uitgraving en inzicht in de bewoning van de site.

3.1.1. Afbakening

De werfbegeleiding wordt uitgevoerd waar de grachtvullingen verwacht kunnen worden. Dit is net ten noorden van de duidelijke depressie op het Digitaal Terreinmodel en ter hoogte van de nog ingetekende smallere gracht/greppel op de 19de-eeuwse Poppkaart. De opgravingszone wordt vrij ruim genomen om eventuele onnauwkeurigheden in de Poppkaart op te vangen en een mogelijk bredere gracht binnen de zone te kunnen treffen. Het doel is om de gracht zoveel mogelijk te documenteren. Indien tijdens de werfbegeleiding duidelijk wordt dat de gracht zich toch verder uitstrekt dan op basis van het bureauonderzoek werd verwacht, kan de zone tijdens de werken uitgebreid worden. Indien duidelijk wordt dat de gracht zich maar over een klein deel van de zone uitstrekt, kan de zone voor werfbegeleiding verkleind worden. Beide scenario's worden gemotiveerd in het verslag van resultaten.

Figuur 1: Zone voor werfbegeleiding op de Popkaart (bron: GDI-Vlaanderen).

Figuur 2: Zone voor werfbegeleiding op DTM (bron: GDI-Vlaanderen).

3.1.2. Vraagstelling

Het doel van het onderzoek is de kennis over de site met walgracht vergroten.

Volgende onderzoeksvragen moeten bij dit onderzoek beantwoord worden:

- Zijn er sporen van een gedempte gracht aanwezig in de ondergrond?
- Zo ja, zijn er verschillende fases (vulling en/of uitgraving) te onderscheiden?
- Kunnen de vullingen (ruim) gedateerd worden?
- Kan de vulling van de gracht (artefacten, ecofacten...) iets vertellen over de welstand van de bewoners van de site?

3.1.3. Raming tijdsduur en kosten

De duur van de werfbegeleiding hangt sterk samen met de wijze van uitvoeren van de geplande werken en de aard van de archeologie. De werfbegeleiding wordt hier geraamd op 5 werkdagen als in één fase kan doorgewerkt worden.

De kosten hiervoor (exclusief grondwerken en boomdeskundige, inclusief verwerking en rapportage) worden geraamd op 9000 euro.

3.1.4. Competenties

De werfbegeleiding wordt uitgevoerd door een veldwerkleider (erkend archeoloog) en een assistent-archeoloog. Indien er zich aardkundige eenheden in stratigrafisch primaire positie bevinden wordt een (assistent-)aardkundige bij het veldwerk betrokken. Deze heeft ervaring met alluviale bodems. Indien nodig wordt een conservator bij het veldwerk betrokken.

De veldwerkleider staat in voor de dagelijkse uitvoering op het terrein en heeft minstens 240 werkdagen opgravingservaring, waarvan minstens 100 op sites met complexe stratigrafie.

De assistent-archeoloog heeft minstens 120 werkdagen opgravingservaring, waarvan minstens 25 dagen op sites met complexe stratigrafie.

4. Bewaring archeologisch ensemble

Het archeologisch ensemble dat voorkomt uit deze opgraving, wordt verpakt en bewaard volgens de regels van de kunst.

Er wordt voorgesteld om het ensemble te deponeren in het Onroerend Erfgoeddepot van de provincie Vlaams-Brabant, zoals de andere ensembles van Leuvense onderzoeken.